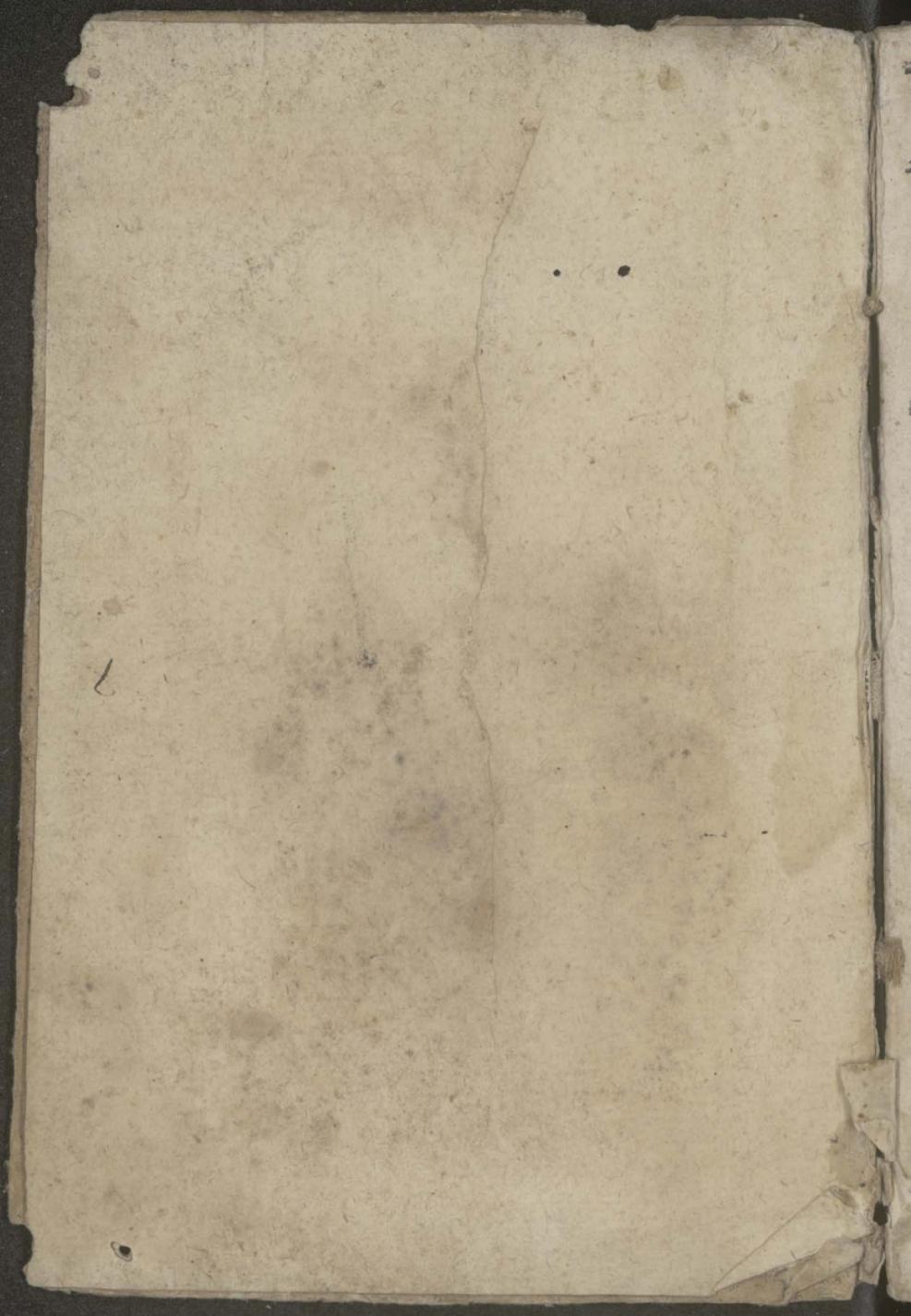

R. Miller

NOVVS PROTEVS
I E S V S
S A L V A T O R
M V N D I

Anagrammaticè
centies inuersus, ac centum distichis
A D O R N A T V S:

E T
In Strenam Iuuentuti Studiose Monasterij
Tyniecensis, Ordinis

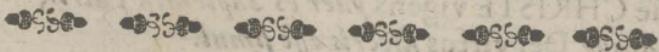
S. B E N E D I C T I,

A B

A. R. D. S T A N I S L A O S C Z Y G I E L S K I,
P R A E P O S I T O T V C H O V I E N S I.

O B L A T V S.

Calendis Ianuarijs, Anno reparatæ salutis
M. D C. LXIV.

C R A C O V I Æ,
Apud A L B E R T V M S I E K I E L O W I C,
S. R. M. Typographum.

I E S U S
D E V I R G I N E
N A T U S.

A N A G R A M M A.

Sanè vigens virtus Dei.

Quis, precor, iste puer prodit de Virgine natus?
Sit licet in cunis, est ratione vigens.
Sanè CHRISTE vigens puer es Sapientia Patris,
Atque Dei virtus diceris esse simul.

B J B deu B. II 6(6)

Charissimis In CHRISTO Fratribus,

CELEBERRIMI TYNCENSIS M^{ON}AST.

ORDINIS S. P. NOSTRI

B E N E D I C T I P R O F E S S I S :

F. P. STANISLAVS SCZYGIELSKI,
Præpositus Tuchouensis.

Felicissimum Noui Anni, precatur auspicium.

Anuarij Calendas anni auspices largiendis Strenis sacrauit Antiquitas, FF. Charissimi, atq; ea consuetudo iam inde à Tatio Sabinorum Rege in posteritatem transmissa est, quem Verbenas felicis arboris ex luco Streniae, noui anni auspices primum accepisse, auctor est Symmachus, argumento indubitato, Viris Strenuis strenas conuenire, atq; ob Virtutem deberi. Vestros itaque in Sacris Studijs peruigiles labores, & strenuos in literis, Religioso dignis, conatus dum audio, incredibili animi efferor lætitia,

tiā, gaudeoque plurimum, recaluisse literarum
amorem apud Vos, quibus tedium prius gene-
rabant: quæ profecto Vestra tantā animi con-
tentione assumpta Studia, dissimulare nequeo,
cum eorum gloria me delectet abunde; idque
vnice cupiam, ut maiorem Sapientiæ stimū
auditatem Doctrinæ, ipse descendī ardor in Vo-
bis promoueat, & usus dulcedinem insinuet.
Felicius quippe omen iam capio ex literis, qui-
bus Vos addictos inaudio; futurum certè spe-
rans, quin cum ijs & Pietas associata veniat,
& Virtutes ceteræ secundo cursu ferantur.

Ac quoniam religiosum Votuumque existi-
mo bonas artes stimulo præmiorum felicius in-
citare, Strenas Ianuarias, inuitamenta sudoris,
Vestro præmiando labori strenuo, offerre decreui:
nempè SALVATOREM MUNDI
IESVM infantem, à Nostro QUINTINO
Monacho anagrammatica Poësi doctissime exor-
natum typis publicari effeci, Vestrisque hunc fa-
cundi ingenij partum manibus consecravi, ut
tam pŷ & docti Musæ Benedictinæ lusus, ad
maiores in literis profectus, mentes Vestræ ex-
stimulent, & laudabilem doctrinæ ambitionem
ingerant; quatenus acquirende opulentissimæ
eruditioni intenti amplius, quicquid & in Poë-
tis Orthodoxis argutum vel amenum, apud O-
ratores graue, in Annalibus fidele, inter Gram-

ma

maticos eruditum, in Philosophia subtile, necessarium & diuinum in Theologia studiose deprehenderitis, totum id pectore calenti hauriatis, futuri iusti heredes veterum literarum. Istud itaque agite, & quæ cœpistis alacritate contendite, rati non vulgare Vos obsequium Ordini & Tynecio præstituros, cum in eâ Studia neruosius incubueritis, quæ inscitæ portenta de medio tollunt, quæ otium excludunt, quæ sanctas, quæ admirabiles, quæ doctas & beatissimas efficiunt Religiones. Habet enim Tynecense archisterium Regni nostri princeps & primarium Ordinis Benedictini domicilium, permulta commoditates, quæ animos Vestros ad studia rerum diuinarum, & veritatis in otio literario contemplationem, possint permouere. Si situm, si adiacentia circumspiciatis? quæ loci clementia, quæ rerum copia, quæ necessitatum prouisio, quæ librorum abundantia, quæ celebritas antiquissimi & quondam ditissimi Monasterij, qui vicinorum de Tynecio sensus, quæ expectatio: Ordo ipse BENEDICTINVS Sanctitate & Doctrinâ semper illustris, TTNECENSIS item MONASTERII necessitas, ipsaque affluentia temporis, id à Vobis exigere meritissimo iure vindentur. Adsunt Vobis permulta præsidia ad benè beatèque viuendum, sunt ad ornamentum, ad omnem commoditatem permulta; quibus si libera-

lium artium Studia, Tynecij quondam (si historia
inspiciatur) culta, si florentissimum Philosophie ac
Theologie & gymnasium, si officinam artium honestis-
simarum addideritis ; nescio quid Vestro Tynecio
auctius ? quid nobilius ? quid admirabilius ? quid
religiosius ? possit aut beatius excogitari ? Sin au-
tem studium regulare & contemplationis artes
contemnentur ? Verendum profecto est, ne de tan-
ti Cœnobij copijs, magna estimatione plurimum
detrahatur. quod ut in opportuno commodog̃ si-
tu, in copia, in opulentia, in omni bonorum genere
multum habere præsidij videtur, maxima tamen
pars in Doctrina & Sanctitate illi omnimodè ne-
cessaria est constituta. quibus demptis, non Video
quid admodum amplum, quid religiosum ei possit
ex primo splendore ac gloria remanere. Quod ut
optimè persuasum Vobis habeatis FF. Charissimi
absq; Sanctitate & Doctrina nec Ordinem Bene-
dictinum promoueri posse nec conseruari ; ac illud
certissimum esse debet, perfectam Tynecensis Mo-
nasterij atq; adeo Ordinis Uniuersi felicitatem sine
Studij literarij à Regula prescripti præsidio, reti-
neri non posse, quod rerum cœlestium contempla-
tione verique perspicientia continetur.

I E S V S
S A L V A T O R
M V N D I.

ANAGRAMMA PRIMVM.

Io, sum Deus naturalis.

Filius ipse Dei Deus est aeternaque latus
Dum tenet in cœlis gaudia, cantat io.

2. VERITATI ÆTERNAE.

Iesus Saluator mundi.

Is solūm nuda veritas.

Omnis homo mendax, solūm Deus esse probatur
Verus; ab eterno talis & ipse fuit.

3. IMMUTABILI.

Iesus Saluator mundi.

Sum in Deo sita laurus.

Est Deus, inque Deo laurus velut una, virorem
Cernitur elysij semper habere soli.

4. SALVTIS NOSTRAE AMATORI.

Iesus Saluator mundi.

En diuus salutis amor.

Ecce salutis amor diuus Deus ipse videtur;
Est etenim saluans non nisi purus amor.

5. AD SALVTEM NOSTRAM ASPIRANTI.

Iesu Saluator mundi.

Vnus salutis Dei amor.

VNUS amor, quo plena Dei sunt viscera Christi,
Dicitur hic merito nonne salutis amor?

6. A SANCTIS PATRIEVVS DESIDERATO.

Iesu Saluator mundi.

Tu salua : eris Dominus.

CLAMOR erat Patrū, Salua nos Christe Redēptor,
Noster eris Dominus, noster erisque Deus.

7. AB EISDEM SÆPIVS EXPETITO.

Iesu Saluator mundi.

Vise solūm tu radians.

VISE solūm terramq; tuo fulgore serena,
Certa animi veniat te radiante salus.

8. A PROPHETIS NVNTIATO.

Iesu Saluator mundi.

Visa erit salus mundo.

VISA salus aderit, dicebant sepè Prophetæ,
CHRISTVS erit mundo, credite, visa salus.

9. E COELO IN TERRAM DELAPSO.

Iesu Saluator mundi.

Vnius Dëi saltus, amor.

SI quos Numen agit saltus, cernuntur amoris;
A caelo in terram saltat amore Deus.

10. AMO-

10. AMOREM AETERNUM IN TEMPORE MANIFESTANTI.

Iesus Saluator mundi.

Diu latens visus amor.

SIt licet eternus, post plurima tempora, Diuus
Matre fuit natus Virgine visus amor.

11. VIRGINE MATRE GENITO.

Iesus Saluator mundi.

Vnus ideò laus Matris.

PRodijth hic vnum conclusa Matris ab alio?
Laus ideò Matris dicitur iste puer.

12. IN STABVLO NATO.

Iesus Saluator mundi.

Olim Deus natus aruis.

PArvulus hic medijs est olim natus in aruis,
In stabulo cunas vidit ut ipse suas.

13. PASTORIBVS ANNVENTIATO.

Iesus Saluator mundi.

Sua uis in melos datur.

DUce melos CHRISTO fuit enascente peractum?
Dulce melos CHRISTVS sed magis ipse fuit.

14. CIRCVMCISO.

Iesus Saluator mundi.

Sanè suauis do litrum.

ECce puer IESVS sua confert dona salutis,
Parvulus effuso sanguine datque litrum.

15. LEGEM PERFICIENTI.

Iesus Saluator mundi.

Is laudaturus Moisen.

Non voluit Mosis CHRISTVS perfringere legem;
Illa sed hoc melior facta docente fuit.

16. STELLÆ INDICIO MAGIS OSTENSO.

Iesus Saluator mundi.

Luminosus eat radius.

Clarus eat radius, stelle sua lumina pandat
Indicio, & stabuli ducat in antra Magos.

17. A MAGIS ADORATO.

Iesus Saluator mundi.

Suâ nimis laude ortus.

Pauper & abiectus quamuis videatur hic ortus;
Laude suâ, ut Deus est, non tamen ille caret.

18. IN HUMILITATE EXALTATO.

Iesus Saluator mundi.

Laus Deo, mansi virtus.

Quod non antè fuit, sumpsit de Virgine natus:
Sed quod erat, virtus mansit, ut antè Dei.

19. IN TEMPLO PRÆSENTATO.

Iesus Saluator mundi.

Simeoni saluus datur.

Fertur ut in templum, Simeoni offertur IESVS,
Quius in amplexu funera cantat olor.

20. RE-

20. REGI PACIFICO.

Iesus Saluator mundi.

Noua Iris sum delatus.

PAcis habet signum radians in nubibus Iris;
Sic pariter CHRISTVS fædera pacis habet.

21. SINCERO ET CORDE RECTO.

Iesus Saluator mundi.

Israëlite mundo vsus.

VIr pius ac simplex est mundo taliter vsus,
Ac si mundum habitans de super astra foret.

22. A DÆ SECUND O.

Iesus Saluator mundi.

Lenis Adam virtuosus.

LEnis hic est Adam magnâ virtute secundus,
Et quod primus homo debuit, ille luit.

23. ALTERI NOEMO.

Iesus Saluator mundi.

Is aliis datur Noëmus.

Ecce alias Noë, fabricatâ corporis arcâ,
Qui cunctos homines eripit amne stygis.

24. NOVO SAMVELI.

Iesus Saluator mundi.

Samuël diuis ornatus.

Hec nouus est Samuël diuino munere Vates,
Vnctio Principibus quo tribuente datur.

25. SAV-

25. S A V L I C O M P A R A T O.

Iesus Saluator mundi.

Sitne Saül diuus amor:

S Itne Saül diuinus amor? nam more Saülis
Aurea dum pugnat sic amor arma gerit.

26. P R A E F I L I I S H O M I N V M S P E C I O S O.

Iesus Saluator mundi.

Ardes vita luminosus.

S Plendida non tantum facies & forma resulget;
Tota sed ethereo lumine vita micat.

27. T O T I V I R G I N E O.

Iesus Saluator mundi.

Sis veluti rosa munda.

E Strrosa flos merito florum regina vocanda;
Diuorum melius tu pie CHRISTE rosa.

28. S V A V I S S I M O.

Iesus Saluator mundi.

Is nardum suavis olet.

S Vauis olet nardum fragrans virtute suavis:
O quam dulcis odor, quamq[ue] suavis amor!

29. M E L L I F D V I O.

Iesus Saluator mundi.

Tu mel ordinas suavis.

M Elleus & suavis sic mellea, suavia IESVS
Ordinat, est verbis mellifluisque suis.

30. A M A B I L I.

Iesus Saluator mundi.

Vir vti Sol es amandus.

OMNIBUS est radians meritò Sol nunquid amādus?
Sol veluti CHRISTVS dignus amore venit.

31. IN A M O R E F O R T I.

Iesus Saluator mundi.

Validus es intus amor.

INtus agis diuinus amor, validusque sacrato
In cunctis feruens pectus ab igne geris.

32. IN A M O R E P E R S E V E R A N T I.

Iesus Saluator mundi.

Sit valens diuus amor.

DIUUS amor nostras vrat, precor, igne medullas,
Exhibitio nobis robore fitq; valens.

33. IN A M O R E S U B L I M I.

Iesus Saluator mundi.

Is altus vnuis Dei amor.

ALius amor CHRISTI, nihil est excelsius illo :
Vt talis fuerit, non tamēn ima fugit.

34. IN A M O R E F E R V E N T I.

Iesus Saluator mundi.

Vt Delius viros amans.

DElius ecce nouus, feruens, simulatq; coruscans,
Et sincerus amans diligit ipse viros.

35. In

35. IN AMORE FVLGENTI.

Iesus Saluator mundi.

Vt sidus, laus in amore.

LAUS in amore micans, vt sidus luce coruscat;
Non aliter duo laus in amore valet.

36. IN AMORE PRUDENTI.

Iesus Saluator mundi.

It validus sensu amor.

HIC amor it validus sensu; deliria nescit;
Actibus in cunctis sed sapienter agit.

37. IN AMORE NUTRICIO.

Iesus Saluator mundi.

Vnus amoris Deus alit.

OMNES vnus alit, Deus hic appetit amoris;
Quo bonus & pariter viuit alente malus.

38. IN AMORE DISCRETO.

Iesus Saluator mundi.

Tu es sal diuinus amor.

SAL diuinus amor merito tu cerneris esse:
Condimenta etenim mentibus usque parat.

39. IN AMORE BENIGNO.

Iesus Saluator mundi.

Indulsi at usus amore.

VSUS amore, reis indulxit crimina cunctis;
Hi modo si pereant, id noua culpa facit.

40. PIO ET CLEMENTI DOMINO.
Iesus Saluator mundi.
Vis Dominus salutare.

Tu pius es Dominus, nostram vis usque salutem;
Quod vis, hoc ergo volet, sit nisi stultus, homo.

41. PATRI MISERICORDIARVM.
Iesus Saluator mundi.
Iussi donum salutare.

Ipse salutis amans fieri vult dona salutis,
Auxilium miseris non iubet atque dare.

42. TOTIVS CONSOLATIONIS DEO.
Iesus Saluator mundi.
Diuus tu lenis amaros.

O diuus, diuusq; Deus qui præmia confert,
Quoniam pius unguentis lenit amara suis?

43. CÆLESTIS GRATIÆ LARGITORI.
Iesus Saluator mundi.

Ros diuus lenis amatu.

Ros velut est CHRISTVS, rotus sed lenis amatu;
Felix qui simili rore madeficit ager.

44. ANIMAS IRRIGANTI.
Iesus Saluator mundi.
Amandi uti ros leuis.

Ros leuis est CHRISTVS, facilis dum gratia nostras
Mentes aethereo Divina fauore rigat.

45. MC.

45. MEDICO SPIRITALI.

Iesus Saluator mundi.

Tu diuus liuorem sanas.

Luidus accep:o nostrum tu vulnere sanas
Liuorem : Medicus cerneris esse nouus.

46. NOSTRO SAMARITANO.

Iesus Saluator mundi.

Tu melior sanas diuus.

TV melior sanas animarum publica cura;
Quam facit Hippocrates Peoniusq; senex.

47. DIABOLICÆ FRAVDIS DETECTORI.

Iesus Saluator mundi.

Vir lenius doma astus.

Eta agè, CHRISTE doma peragens vir leniter astus;
Quilibet abscedat te retegente dolus.

48. BONA INSPIRANTI.

Iesus Saluator mundi.

Sator viuis das lumen.

Ipse sator mundi das cœlica lumina viuis :
Mortuus haud lucis cernitur esse capax.

49. MONITORI VALIDISSIMO.

Iesus Saluator mundi.

Vir sat validus mones.

VIr satis es validus, monitis nos iugiter urgens,
Quos cupis eterni iussa tenere Patris.

50. Sua-

50 SVASORI PRUDENTISSIMO.

Iesus Saluator mundi.

Vti Suasor des lumina.

E St Deus à nobis nescendus luminis auctor;
Sinceri sapiens consilijg dator.

51. CONSTANTI ET ANIMOSO.

Iesus Saluator mundi.

Is laudetur animosus.

I S referat laudes, animosus ut esse probatur;
Fregit enim stygij robora cuncta Ducis.

52. Z E L O S O.

Iesus Saluator mundi.

Adsum vir notus Elias.

E St velut Elias magno seruore repletus;
Mitior est eius seruor amore tamen.

53. SVÆ GLÖRIÆ VINDICI.

Iesus Saluator mundi.

Vnus iste amor laudis.

L Audis amor Deus est, huic gloria redditur omnis;
Si quæ non fuerit reddita, vana perit.

54. A SE LAUDABILI.

Iesus Saluator mundi.

Is sua laus erit mundo.

I Ndiget haud titulis, ferat ut preconia laudis;
Is sua sed mundo laus erit apta satis.

B.

55. So-

55. SOLI IUSTITIA
Iesus Saluator mundi.
Sol ritè visu amandus:

H IC est iustitia Sol visu CHRISTVS amandus;
Prae cunctis etenim dignus amore venit.

56. FVLGENTISSIMO.
Iesus Saluator mundi.
Do visus terfa lumina.

S OL velut, ex animo scelerum caligine pulsat;
Virtutum radijs lumina terfa fero.

57. ANIMAS ILLVSTRANTI.
Iesus Saluator mundi.
Sanè viro altum fidus.

N OSCITUR esse viro fidus virtutibus altum,
Illustringens animum, dum facit alta Deus.

58. IN Nuptiis Aqvam IN VINVM CON-
VERTENTI.

Iesus Saluator mundi.
O Salutaris des vinum.

C HRISTE Salutaris des vinum, supplico, dixit
Mater, & est purum sic aqua facta merum.

59. SVAVITER OMNIA DISPONENTI.
Iesus Saluator mundi.
Multa suavis ordines.

S Vauis ut es IESV facias sic multa suavis:
Omnia namque operans suavia Numen agit.

60. VI.

60. VITA ADMIRABIL.

Iesus Saluator mundi.

Solus è vita mirandus.

Veritatis plures fuerint, fecit quos vita stupendos;
Longè plus CHRISTI vita stuporis habet.

61. IN MONTE THABOR TRANSFIGVRATO.

Iesus Saluator mundi,

Sat suo lumine radius.

Non aliundè nitet, propriā virtute resulget,
Clarus ut in Thabor culmine CHRISTVS adeps.

62. PASTORI BONO.

Iesus Saluator mundi.

Vir ouis dans salutem.

Hic bonus est Pastor, gregis est cui cura salutis;
Quidq; suo vitam sanguine donat oui.

63. NOVÆ LEGIS SACRIFICIO.

Iesus Saluator mundi.

O diues altaris munus!

O diues! magnumq; nimis, quod munus habetur
Altaris, CHRISTVS victima sacra Patri.

64. PANI EVCHARISTICO.

Iesus Saluator mundi.

Vanos alit mirus Deus.

Mirus alit Deus ipse homines quandoq; rebelles,
Et vanos proprio corpore CHRISTVS alit.

65. IN ALTARI CONSPICVO.

IesuS Saluator mundi.

Tale fidus nouum aris.

TAle nouum *sacris* CHRISTVS resplendet in aris
Sidus, & irradians solis adinstar adest.

66. AGNO P A S C H A L I.

IesuS Saluator mundi.

Vnus Deus litas amori.

Ecce litas Diuo Deus ipse met vnus amori,
Sacrificans Deus es, resque sacrata simul.

67. A D I V T O R I N O S T R O.

IesuS Saluator mundi.

Diūs mortales iuuans.

OMnibus ille iuuans dextram mortalibus offert;
Illius renuat quis nisi stultus, opem?

68. R E I S P E R F U G I O.

IesuS Saluator mundi.

Munus reis dat oliuas.

Nonne reis gratū munus dat CHRISTVS oliuas,
Dum nos sanguineo lenit, & imbre rigat?

69. VADI PRO NOBIS CONSTITVTO.

IesuS Saluator mundi.

Vas vtilis mundo eris.

VT vadis officium fecit Saluator I E S V S,
Est visus meritis vtilis esse suis.

70. MEDIATORI NOSTRO.

Iesus Saluator mundi.

En saluis sum adiutor.

A Diutor saluis est fuso sanguine promptus,
Atque Deo per eum conciliatur homo,

71. PECCATORIBVS PROPITIO.

Iesus Saluator mundi.

Diuinus malos seruat.

Ille malos seruat diuinis in omnibus actis:
Effectu Deitas non meliore patet.

72. PECCATORES EMUNDANTI.

Iesus Saluator mundi.

Suos mundauit Israël.

IPse suos Israël mundauit criminis seruos,
Innocuus penas pertulit atque rei.

73. PRO PECCATIS HOLOCAVSTO.

Iesus Saluator mundi.

Is donum sui salutare.

AMplius haud donum est, quam se donare rogati;
Plurima dona dedit, se Deus atque dedit.

74. A MALIS NOS LIBERANTI.

Iesus Saluator mundi.

Nos malis diuus eruat.

QVesimus ille malis diuus nos eruat omnes,
Iustitiae primam restituatque stolam.

75. M V N D I R E D E M P T O R E.

Iesus Saluator mundi.

Reis vita, Mundo salus.

V Ita reis, Mundóque salus Saluator IESVS.
Cernitur, ut miserós eripit amne stygis.

76. S A L V T I S L A R G I T O R I.

Iesus Saluator mundi.

Isti donum vera salus.

V Era salus IESV magno est pro munere donum :
Nil homini maius namq; salute datur.

77. S A L V A T O R I P O T E N T I S S I M O.

Iesus Saluator mundi.

Res saluauit dominus.

R Omanam Fabius cunctando restituit rem :
CHRISTVS res hominum restituit dominus.

78. S A L V A T O R I M I T I S S I M O.

Iesus Saluator mundi.

Me saluat ros diuinus.

M Itis ut est IESVS, saluat me roris ad instar,
Depluit atque animo plurima dona meo.

79. S A N G V I N V M S P O N S O.

Iesus Saluator mundi.

Is doluit verus amans.

V Erus amans doluit passus tormenta Redemptor:
Quis sine tanta queat namq; dolore pati ?

80. AD PASSIONEM LATO ANIMO PRO-
PERANTI.

Iesu Saluator mundi.

Animosa ludes virtus:

A Radua dum patitur, virtus infirma laborat,
Ludit, & exultans est animosa malis.

81. SANGVINEO SVDORE MADIDO,

Iesu Saluator mundi.

Salus in morte sudaui.

O Quantum innocuus sudauit mortis in horâ!
Sudor erat fletus, sudor eratque crux.

82. SVO SVDORE NOS LIBERANTI.

Iesu Saluator mundi.

Ita sudans solui reum.

Q Vando ita sudauit mixtâ cum sanguine lymphâ,
Illiū absoluit sanguis & vnde reum.

83. D E O P A T I E N T I.

Iesu Saluator mundi.

Diu vim toleras sanus.

IN cruce suspensus toleras vim corpore Iesu;
Ast animo sanus cerneris esse Deus.

84. C R V C I A F F I X O.

Iesu Saluator mundi.

Diuus moriens saluat.

NOn frustrâ est moriens tribuit sed morte salutem,
Magnaque pro nobis premia diuus habet.

85. IN CRUCE MORTVO.

Iesus Saluator mundi.
An Deus alijs mortuus?

Mortuus ecce Deus: noua res & digna stupore;
Res tamen hanc istam verior illa datur.

86. PRO OMNIBVS PASSO.

Iesus Saluator mundi.
Omni datur eius salus.

Omibus una salus datur hic pro fons insens:
Omnibus ut proficit, sic precor, una salus.

87. SVA NOBIS MERITA APPLICANTI.

Iesus Saluator mundi.
Merito diuus saluans.

Ex merito CHRISTVS saluas nos diuus babetur:
Sed nobis meritum contulit ipse suum.

88. AD INFEROS DESCENDENTI.

Iesus Saluator mundi.
Diuos lustrauit manes.

Diuos lustrauit penetrando Tartara manes;
Pluribus eductis inde trophya tulit.

89. A MORTVIS RESVRGENTI.

IesuS Saluator mundi.

Sum diuus alter Ionas.

A Lter hic est Ionas mortis demersus abyssو;
Restituit vitaे tertia quemque dies.

90. VICTORI GLORIOSO.

IesuS Saluator mundi.

Laureatus is Dominus.

IS victor Dominus superata morte triumphat,
Illiüs cingit laurea parta comas.

91. LEONI DE TRIBU IUDA.

IesuS Saluator mundi.

Audis mirus Leo natus.

Ille tribu Iudá Leo natus mirus habetur ;
Omnia namq; Ereb monstra valore domat.

92. OB PASSIONEM EXALTATO.

IesuS Saluator mundi.

Eduris tua laus omnis.

EDURIS tua laus IESV cognoscitur omnis :
Passio dura fuit, laus sed amena fuit.

93. To-

93. TOTIVS M VNDI DOMINO.

Iesus Saluator mundi.
Is, sua laus dominetur.

IS sua laus *toto regnans* dominetur *in orbe*,
Et teneat sceptris debita iura suis.

94. AD CÆLOS ASCENDENTI.

Iesus Saluator mundi.
Euolans sursum adjit.

EVolat hic sursum, nullis tamen uititur alis,
Sed virtute suâ se super astra vebit.

95. IUDICI SUPREMO.

Iesus Saluator mundi.
Datus aëri luminosus.

CVm CHRISTVS veniet residens super aëra Iudex
Irradians magno lumine visus erit.

96. REPROBOS CONDEMNANTI.

Iesus Saluator mundi.
Tu olim suavis ardens.

CHRISTE tua exardens erat olim Iudicis ina;
Ut medo suavis amor, tunc erit ira grauis.

97. CITRA CONDIGNVM PVNIENTI.
Iesus Saluator mundi.
Diuinus es vltor? amas.

SIs quamuis scelerum vindex, diuinus & vltore
Attamen ut plectis crimina, semper amas.

98. ELECTOS CORONANTI.
Iesus Saluator mundi.
Vnus saluos redimiat.

Eficit ut saluos, sic saluos ipse coronet;
Gratia præcessit, gloria sitq; sequens.

99. SANCTORVM GLORIE.
Iesus Saluator mundi.
Sat in se laus diuorum.

Diuoru merito laus maxima CHRISTVS habetur;
Satque suis meritis præmia laudis habet.

100. VITÆ ET PRÆMIO ÆTERNO.
Iesus Saluator mundi.
Sis vita, dones laurum.

SIs mea vita Deus; nam mors est altera vita:
Atque tuo pugili laurea dona feras.

SA.

SACRA ITERVM
IVBILATIO,

EIDEM INCARNATO
VERBO DEI,

I E S V
C H R I S T O
DOMINO NOSTRO
HUMANI GENERIS ASSERTORI
PIENTISSIMO
INVERSO SIMILITER METRO
PANGIT VR.

Iesus Dei Filius.

A N A G R A M M A.

Viuis es fidelis.

E Vryalus Niso, Pyladesq; Fidelis Oresti
Dum canitur, Vates quid nisi vana refert?
Quosque suo exhibuit Polluci Castor amores,
Ingenij fictos quis neget esse iocos?
Et tua Penelope quæ præstata fertur Ulyssi,
Est merito thalami fabula habenda fides.
Hac etiam maior si quæ cantata Poëtis
Vlla fides, fidei non nisi larua fuit.
Nulla fides mundo, nulliusque Fidelis amicus;
Fallit enim mundus, fallit amica fides.
Carus Alexandro vixit quandoque Philotas,
Hostis Alexandro maior at inde fuit.
Fædus amicitia Pompei & Cesaris arctum,
Postea Pompeium Cesar ad arma vocat.
Iullius Augusto placuit sermone disertus,
Ante tamen mortem desijt illa fides.
Nunquam finis erit, cupiam si cuncta referre
Damna, tulit mundo quæ violatus amor.
Cernitur instabilis maior constantia ponti,
Quam sit amicorum non reputanda fides,
Tu solus merito Viuis es CHRISTE Fidelis,
Est dextra auxilij sola tenenda tui.

Tu

Tu quacumque facis, seruas promissa Fidelis;
Fallere mens fraudis nescia namque Dei est.
Dumq; potes, quod vis, tu cerneris usque Fidelis,
Quæ promisisti semper habentq; fidem.
Constantes animo tantum sint, atque Fideles,
Qui post fata volunt te pie CHRISTE frui.
A modo fac igitur maneam tibi CHRISTE Fidelis;
Ut tibi sim talis, tu mibi qualis eris.

Iesus Dei vnigenitus.

ANAGRAMMA.

Diuinus est ei genius.

Qvalis inest CHRISTO genius, vis noscere Lector?
Quod tibi pango metris, hoc Anagramma lege:
Est diuinus ei genius, Deus atque probatur,
Qui Patri equalis cernitur esse Deo.

Deus incarnatus.

ANAGRAMMA.

Tu in carne sudas.

O Deus, humanâ testus dum carne videris,
Pro sudore tibi sanguis, & unda fluunt
Vnda fluit, varijs quando peregrinus in oris,
Tu semen fidei nocte, diéque jacis.

Gesche-

Gethsemani exorans Patrem conclusus in horto,
Proximus & morti, sanguinis imbre mades.
O crux! ô sudor! sunt talia signa laboris,
In terris positus quem Deus ipse subit.
Et tu vilis homo spernens exempla Tonantis,
Tempore non modico desidiosus eris?
Vah! piget, extremos nequeas si ferre labores,
Sudanti ut faciem sanguinis unda riget;
Quod potes, illud agas; opus accipe viribus aquum;
Præmia nulla feres, si piger usque manes.

Iesus de Virgine natus.

A N A G R A M M A.

En viſus erit Dei agnus.

Ille Dei est Agnus, mundi qui crimina tollit,
En modo, Mortales plaudite, viſus erit.
Agnus viſus erit, parvus dum vagiet infans;
Dum tormenta feret, viſus & Agnus erit.
Ad mortem nam sicut ouis, ducetur IESVS;
Ore necem tacito flagrante dira feret.

Iesus in stabulo natus.

A N A G R A M M A.

En iustus saluabit nos.

Tertareo Patres gemitis quid carcere clausi?
Iam satis est votis, sat lacrymisq; datum.

O pta

*Optatisne ferat cum germine terra salutem,
Atque pluant iustum nubila, dentq; Deum?
Iustus adest, Deus ecce subit de Virgine natus.
Plaudite, saluabit nos, redimētque malis.*

Iesus in stabulo natus.

A N A G R A M M A.

Astu venit nobis salus.

Nascitur in stabulo qui cuncta palatia Regum
Rex Salomone domum maior habere potest.
Certa salus hominum magno sic prouenit astu,
In stabulo puerum quis putet esse Deum?
Ante velut demon astu decepit Adamum,
Sic nouus hic astu demona fallit homo.

Iesus in præsepio reclinatus.

A N A G R A M M A.

Io, præsens puer à se inclytus.

Dicite io IESV, mortales plaudite cuncti;
Gloria in excelsis reddita sitq; Deo.
Cœlica turba suo pangit dum Cantica Regi,
In terris etiam Musica grata sonet.
Post tantos gemitus, post tot suspiria, tandem
CHRISTVS ab intactâ Virgine natus adest.
Plaudite Pastores, vobis nam gaudia deserit.
Angelus, ad cunas iam properate Dei.

Plau

Plaudite Rex Regum præsens puer inclytus à se.

Hic Deus est; proavis non eget ille suis.

Progenies quamvis titulos Dauidica Matri

Conserat, hic maius stemma, genūsque trahit.

Attamen in stabulo puer hic, tantusq; Monarcha

Natus stramineum possidet ecce torum.

O stupor! ó mirum! posthac quis mollia queret?

Eligit ut nascens afferat cuncta Deus.

Iesus in præsepio reclinatus.

A N A G R A M M A.

O Sapientia! pueris lucens eris.

In finita Dei lucens Sapientia, I E S V,

Exemplum pueris tu puer ipse dabis.

Parvus enim factō clamas, quod postea verbo;

Discite Mortales, sum quia mitis ego.

Corde humilis videor, semper vultuque benignus,

Quā decet & veneror religione Patrem:

Subditus & Matri promptè mandata capessō;

Tu me quisquis amas, hoc imitare puer.

Sed dolor! hæc quamvis fuerit Sapientia lucens

Cunctis, vix uni dogma salubre placet.

Iesus à Matre adoratus.

A N A G R A M M A.

Ardeat amor, suavis est.

A Rdeat intus amor, colitur dum Numen I E S V.

Suavis amor pueri, suavis amorq; Dei est.

Iesus pannis inuolutus.

A N A G R A M M A.

Tu nos lenis panis viuus.

A Pta domus panis Bethleem iam nescitur esse.
CHRISTVS ut hac vagit natus in urbe puer.
Ille etenim panis viuus delapsus Olympo,
Nos licet agrestes lenit, alitque simul.

Infans Iesus circumcisus est pro more
Iudaorum.

A N A G R A M M A.

Is præ nimio amore succensus, suis
fudit cruentum.

S Cire cupis, IESVS cur circumciditur infans?
Iussa sibi statuit talia Diuus amor.
Non sicut reliqui, scelus hic contraxit Adami,
Vt foret illius sanguine habenda salus.
Præ nimio fudit succensus amore cruentum:
Isque suis fudit, quidquid amore dedit.
Sim tuus ô IESV; mibi prosit sanguinis unda,
Quam modo de tenero corpore fudit amor.
O amor! ô sanguis, mea spes, pretiumq; salutis!
Me precor assidue da meminisse tui.

A
le-

Iesu sì à Magis adoratus.

A N A G R A M M A.

Suavis do i gratias m meas.

Fulgentiori stella quos ducit suo
Splendore Reges, concito ad cunas gradu
Properate CHRISTI: quódque desertis pij
Monumentum amoris, thure permixto aurecum
Offerte munus. Dives hic vobis puer
Maiora reddet. Gratias inquit meas
Ego do suavis. Gratiæ quodnam Dei
Infantis huius esse par munus queat?
Desertis aurum? Caritas aurum preit.
Cum thure myrrham symbolum affectus datis?
Spes iuncta fidei præualet donum Dei.
Et dum suavis totus & vultu suas
IESVS sereno gratias confert puer,
Cælestè donum si quod augmentum capit,
Id omne tribuit. Regibus junctum, precor,
Me cerne IESV: pedibus aduoluor tuis,
Et vile quamuis, pignus affectus gero;
Cor ecce tribuo; quidquid & potest tibi
Mortalis animus ferre, iam totum exero.
Nihil reseruo, gratiæ ut donum puer
Miki suavis seruulo feras tuo.

Puer Iesu.

A N A G R A M M A.

Piè seruus.

Sviditus hic veluti seruus Matrique, Patrique,
Iussa piè exequitur filius ecce Dei.
Hoc puer exemplo facias mandata Parentum:
Ni seruus fueris, filius esse nequis.

Ie-

Iesus Redemptor.

A N A G R A M M A.

Emeritus prodes.

E Meritus prodes, pateris dum Christe Redemptor.

Pro nobis meritum vult Pater esse tuum.

Cur homo desperes regnum cælestè mereri,

Dum proprijs satagens viribus ipse nequis?

Eia age, sume animos; dirā nam morte Redemptor

Que tibi promeruit, cœlica regna dabit.

Gloria non deerit, modò sit tibi gratia CHRISTI.

Iugiter hanc igitur supplice mente roga.

Iesus Saluator.

A N A G R A M M A.

Sol suauis erat.

DVm sine nube micat sol, cernitur esse suavis,

Suauior at proprio lumine Christus erat.

Suavis erat IESVS toti, dum viueret, Orbi:

Suavis erat puer hic, suavis adultus erat.

Suavis erat vultu, veluti sermone suavis,

Suavis erat Matri, suavis eratque Patri.

Discipuli suauem nec non habuere Magistrum,

Vidit & hunc suauem criminis ipse reus.

Magdalena testis erit, quæ IESV sole suavi

Oscula dans pedibus, suauiter usa fuit.

Sis pariter nobis, IESV, sol quoq[ue] suavis,

Nostraque sit radijs mens recreata tuis.

Iesus Saluator.

A N A G R A M M A.

Q[uo]d sit vera salus!

O Sit vera salus nobis. Saluator I E S V S !

Non pereat pretium quod crucis ara dedit.

AD
IESVM CRVCIFIXVM.
Rythmus Iambicus.

A Mor Deus dulcissime,
Redemptor & piissime,
IESV Patris per omnia
Pari colendus gloria.
IESV salus fidelium,
Et unicum solatium,
De Matris aluo Virginis
Qui prodisti, criminis
A labe nos ut tergeres,
Mundosque culpá redderes;
Tui clientis anxia
Vide precor suspiria.
Ad te gemo cum fletibus,
Et maximis doloribus:
Vix ore verbum promitur,
Mæbre cor dum finditur.
Heu! quis Tonantis filium,
Candens amoris lilium,
Cernat pati sic tortima,
Nec sentiat grauamina?
Vrges amor, torques Deus:
Amor tuus, dolor meus;
Tuum mibi suspendum,
Doloris est incendum.
Ah! rotus uror igneus,
Accrescit ut dolor meus?

Vime

Vim temperat sed lacryma
In copia que maxima
Nostris ocellis effluit,
Ardensq; pectus abluit:
Amor dolori subuenit,
Viamq; luctus inuenit.
Primum canat lugubria
Quæ voce tristi nenia?
Quocumque verto lumina,
Cruoris exstant flumina.
Tuum caput pulcherrimum,
Et Angelis gratissimum.
Serto reuinctum spineo,
Madet cruaris alueo.
Manus creatrix omnium
(Est veritas, non somnium)
Hic perforata cernitur.
Clavique fixa panditur.
Pedes, quibus calcabiles
Fluctus maris mirabiles
Se præbuerunt, noxij.
Iam perforant & impij.
Est lanceæ per militem,
Est efferum satellitem
Latus mucrone saucium,
Ad ima cordis peruum.
Hoc vulnus ut considerat,
Te cor meum desiderat.
Me luctus ingens afficit,
Cum te dolor sic conficit.
Intra latus me condito,
Guttas cruaris fundito:

Se

Se feruidam mens sentiat,
Vt in bonis consentiat.
Cordique cor sic unias,
Vt ampliores gratias
Tuis ferat fauoribus,
Pius flagrans amoribus.
Amore IESV langueam,
Amore CHRISTI palleam;
Tecum mori plus eligo,
Te CHRISTE quando diligo.
Te diligam, sed maxime,
Feruens amor sit intimè:
IESVS amorem prodidit,
Quando cruci se tradidit.
Non maior cædet caritas,
Æterna nobis veritis
Monstrat Dei quām filius
Mortalib⁹ verè pius.
Amor Dei mirabilis,
Et voce non effabilis:
Amor Dei quām fortis es,
Amor Dei quām suavis es.
Amor domas fortis Deum,
Amor suavis cor meum
Ad te trahis suauiter,
Impellis atque fortiter.
Sed queso, me potentius
Velim trahas & fortius:
Tecum mori desidero,
Proinde cuncta defero.
Mundi vale dementia,
Mundi vale potentia;

*Carnalibus fallacijs
Vale Venus cum gaudijs.
Te CHRISTE totus ambo,
Tormenta ferre gestio :
Pro te mori iam ferueo,
Magis crucem non horreo.
Si non sinas pro te mori,
Saltem sinas tecum mori :
Vnum mibi votum mori,
Sed cum meo IESV mori.
O mors mibi dulcissima,
Et cum Deo gratissima,
Quam te lubens desidero,
Per te nimis fælix ero.
Fælix ero perenniter,
Fruens Dei suauiter
Dono superni luminis,
Summique vultu Numinis.
Hæc vota IESV suscipe,
Meoque luctus percipe :
Viuo mibi da gratiam,
Et mortuo da gloriam.*

